Dosarul nr. 2c-2979/2022

2-22177649-12-2c-05122022

H O T Ă R Î R E

în numele Legii

30 iulie 2024 **mun. Chişinău**

Judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Igor Pulbere examinînd în procedura cererilor cu valoare redusă pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Intexnauca” către Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău, privind încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere, penalității și cheltuielile de judecată, -

c o n s t a t ă

La 01 decembrie 2022, SRL „Intexnauca” a depus cerere de chemare în judecată către Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău (în continuare - DGLCA), solicitînd încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

Reclamantul a invocat că, în conformitate cu contractul nr. 18-C/21 din 06 mai 2021 de achiziționare a serviciilor de elaborare a expertizei geologice a terenului din scuarul Maria Drăgan, CPV: 71200000-0, în calitate de prestator de servicii, și-a asumat obligația să elaboreze expertiza geologică a terenului din scuarul Maria Drăgan în mun. Chișinău, iar DGLCA, în calitate de beneficiar, să recepționeze și să achite serviciile prestate.

Reclamantul susține că și-a îndeplinit integral obligațiunile contractuale prevăzute la pct. 1.1, 2.2, 4.1, 4.2 și 6.1 ale contractului, prin elaborarea expertizei geologice solicitate și predarea acesteia beneficiarului. Acest fapt este confirmat prin avizul de expediție a documentației din 21 iunie 2021 și procesul-verbal de predare-primire a documentației din aceeași dată, ambele documente fiind semnate de către reprezentanții DGLCA.

Reclamantul menționează că a emis factura fiscală electronică seria și nr. EAA005892747 din 23 iunie 2021 în sumă de 106 800 lei, care însă nu a fost semnată de pîrît. A evidențiat că, deși beneficiarul a primit serviciile executate, acesta nu și-a îndeplinit obligația de a achita serviciile livrate în termen de 10 zile calendaristice după semnarea procesului-verbal de primire-predare, conform prevederilor pct. 1.2, 3.3, 3.4 și 6.2 ale contractului.

La 18 octombrie 2021, reclamantul a notificat pîrîtul prin scrisoarea nr. 21-3/296, solicitînd achitarea datoriei în termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii pretenției.

Reclamantul invocă temeiuri juridice din Constituție, Codul civil și Codul de procedură civilă, solicitînd încasarea datoriei principale, dobînzii de întîrziere, penalității, taxei de stat și cheltuielilor de asistență juridică.

La 01 martie 2023, reprezentantul Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău a depus referință, prin care a contestat pretențiile reclamantului, susținînd că SRL „Intexnauca" nu a îndeplinit condițiile contractuale conform caietului de sarcini. Pîrîtul a invocat că a somat reclamantul să îndeplinească mai multe cerințe prevăzute în sarcina de proiectare, respectiv: (1) ridicarea topografică pe o suprafață de 2,5 ha, (2) cercetarea geologică pe o suprafață de 110 m liniari, inclusiv prezentarea probelor foto/video, (3) prezentarea autorizației pentru executarea prospecțiunilor inginero-geodezice și inginero-geologice, și (4) prezentarea unei expertize tehnice complete cu concluzii și măsuri de stabilizare a terenului.

Pîrîtul menționează că a organizat două ședințe pentru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, fără rezultat. A evidențiat că reclamantul a depășit termenul de prestare a serviciului (30 zile), actul de predare-primire fiind semnat la 21 iunie 2021. De asemenea, susține că reclamantul nu a coordonat acțiunile sale cu Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, nu a obținut autorizația necesară pentru executarea prospecțiunilor, nu a executat forările conform caietului de sarcini și nu s-a conformat cerințelor entității publice de a prezenta un raport conform. Din aceste motive, DGLCA nu a putut elabora documentația de proiect și nu a valorificat sursele financiare aprobate pentru bugetul anului 2021.

Pîrîtul a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

La 04 mai 2023, avocatul reclamantului a depus obiecții la referința pîrîtului, reiterînd că SRL „Intexnauca" și-a îndeplinit integral obligațiile contractuale, serviciile fiind prestate de specialiști calificați care dețin certificate de atestare tehnico-profesională. A menționat că fotofixarea forajelor, deși nu era obligatorie, a fost realizată. A subliniat că calitatea raportului tehnico-științific a fost confirmată de un specialist atestat independent și că cerința privind obținerea autorizației pentru executarea prospecțiunilor contravine prevederilor contractuale. De asemenea, a menționat că la momentul predării raportului tehnico-științific către Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare, nu au fost formulate obiecții privind calitatea lucrărilor predate.

În conformitate cu art. 276^2 alin. (1) Cod de procedură civilă, prezenta cauză se încadrează în categoria cererilor cu valoare redusă, întrucît valoarea acțiunii (106 800 lei) nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobînzile, penalitățile și alte venituri accesorii.

Prin încheierea din 09 ianuarie 2023, cererea de chemare în judecată a fost primită spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă.

În conformitate cu art. 276^3 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este una scrisă. Pîrîtului i-a fost comunicată cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate la 26 ianuarie 2023, iar acesta a depus referință la 01 martie 2023.

Potrivit art. 276^4 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii, iar dacă pîrîtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

În procesul de examinare și soluționare a cauzei, instanța se ghidează de principiile fundamentale ale probațiunii în procedura civilă, așa cum sunt ele stabilite în Codul de procedură civilă. Conform art. 117 alin. (1) și art. 118 alin. (1), probele reprezintă elementele de fapt dobîndite legal care servesc la constatarea circumstanțelor relevante, iar fiecare parte are sarcina de a dovedi circumstanțele pe care le invocă.

În acest context, instanța are responsabilitatea, în conformitate cu art. 121 și art. 122, de a reține spre examinare doar probele pertinente și admisibile, care confirmă, combat ori pun la îndoială existența circumstanțelor importante pentru soluționarea justă a cazului. Aceste probe sunt evaluate în ansamblu, ținînd cont de legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii, așa cum prevede art. 130 alin. (3).

În final, conform art. 239 și art. 240 alin. (1), hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată, bazîndu-se exclusiv pe circumstanțele constatate nemijlocit și pe probele cercetate în ședința de judecată. La deliberare, instanța apreciază probele, determină circumstanțele relevante, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă și admisibilitatea acțiunii, asigurînd astfel o soluționare echitabilă și conformă cu legea a cauzei.

Examinînd materialele dosarului, evaluînd probele prezentate și raportîndu-le la normele legale aplicabile, instanța consideră că acțiunea este întemeiată și urmează a fi admisă, pentru următoarele considerente.

Din probele administrate rezultă că părțile au încheiat contractul nr. 18-C/21 din 06 mai 2021, prin care SRL „Intexnauca” s-a obligat să presteze servicii de elaborare a expertizei geologice a terenului din scuarul Maria Drăgan, iar DGLCA să recepționeze și să achite aceste servicii. Prețul contractual a fost stabilit la 106 800 lei, iar termenul de prestare a serviciilor - 30 de zile.

Conform anexei nr. 2 la contract, obiectul serviciului constă în elaborarea expertizei geologice a terenului din scuarul Maria Drăgan, studierea acestuia din punct de vedere geologic (avînd în vedere că s-au constatat mici alunecări de teren) și determinarea intervențiilor necesare pentru consolidarea pantei abrupte. Studiul geologic urma să conțină: investigații în natură, ridicarea topografică pe 2,5 ha, cercetarea geologică pe 110 m (adîncime) și expertizarea tehnică a terenului.

Instanța constată că reclamantul și-a îndeplinit obligațiile contractuale prin elaborarea și predarea raportului tehnico-științific „Elaborarea expertizei geologice a terenului din scuarul Maria Drăgan”. Acest fapt este dovedit prin următoarele înscrisuri:

- Avizul de expediție a documentației din 21 iunie 2021, prin care executorul a transmis beneficiarului raportul în două exemplare;
- Procesul-verbal de predare-primire a documentației din 21 iunie 2021, semnat de reprezentanții ambelor părți, prin care s-a confirmat că documentația satisface condițiile contractuale;
- Factura fiscală seria și nr. EAA005892747 din 23 iunie 2021, emisă de reclamant pentru suma de 106 800 lei.

De o importanță deosebită în prezenta cauză este procesul-verbal de predare-primire din 21 iunie 2021, care reprezintă confirmarea expresă a beneficiarului că serviciile prestate corespund cerințelor contractuale. Prin semnarea acestui document, reprezentantul DGLCA a recunoscut că „documentația satisface condițiilor contractului nominalizat” și a acceptat suma totală a contractului în mărime de 106 800 lei. Acest act juridic bilateral constituie recunoașterea îndeplinirii obligațiilor de către prestator și, în același timp, generează obligația corelativă a beneficiarului de a achita contravaloarea serviciilor recepționate.

Mai mult, calitatea profesională a raportului este confirmată prin concluzia expertului tehnic, conferențiar universitar UTM, doctor în științe tehnice Polcanov Vladimir, care a evaluat raportul tehnico-științific ca fiind „pregătit la un nivel bun” și întrunind „cerințele prevederilor stabilite

de legislația Republicii Moldova și actelor normative pentru acest gen de activitate științifică de cercetare". Expertul a recomandat acest raport „în calitate de îndrumar tehnico-științific la elaborarea unui proiect de măsuri de protecție contra alunecărilor de teren", ceea ce confirmă utilitatea practică a lucrării efectuate.

Instanța a analizat temeinic obiecțiile formulate de pîrît privind pretinsa neconformitate a raportului tehnico-științific cu cerințele contractuale și le consideră neîntemeiate din următoarele considerente:

Referitor la neconformitatea cu caietul de sarcini: Pîrîtul invocă nerespectarea mai multor cerințe tehnice, însă nu a prezentat probe concludente care să confirme aceste afirmații. Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale. În speță, pîrîtul nu a prezentat nicio expertiză, evaluare tehnică sau alt document emis de o entitate specializată care să ateste deficiențele invocate. Simpla afirmație că raportul nu corespunde cerințelor, fără o fundamentare tehnică obiectivă, nu poate fi reținută ca probă.

Referitor la lipsa autorizației pentru executarea prospecțiunilor: Această cerință nu este prevăzută expres în contractul încheiat între părți. Contractul stabilește obligațiile prestatorului în mod detaliat, iar obținerea unei asemenea autorizații nu figurează printre acestea. Introducerea ulterioară a unor condiții neprevăzute inițial reprezintă o modificare unilaterală a contractului, ceea ce contravine principiului forței obligatorii a contractului consacrat de art. 858 Cod civil.

Referitor la necoordonarea cu Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare: Din corespondența dintre părți (în special scrisoarea nr. 21-3/121 din 07 mai 2021) rezultă că reclamantul a solicitat activ DGLCA indicarea limitelor hotarelor pentru studii și evaluarea stabilității taluzului, precum și desemnarea unui specialist pentru efectuarea unei vizite la fața locului. Aceste demersuri demonstrează diligența reclamantului în executarea contractului și contrazic afirmația pîrîtului privind lipsa de cooperare.

Referitor la depășirea termenului contractual: Deși pîrîtul susține că a fost depășit termenul de 30 de zile pentru prestarea serviciilor, acesta nu a demonstrat data exactă de începere a curgerii termenului. Mai mult, prin semnarea procesului-verbal de predare-primire fără obiecții privind întîrzierea, pîrîtul a acceptat implicit că serviciile au fost prestate în termenul agreat sau că o eventuală întîrziere nu a fost considerată esențială.

Referitor la notificările ulterioare de neconformitate: Scrisorile trimise de pîrît la 12 noiembrie 2021 și 17 decembrie 2021, prin care invocă neconformitatea raportului, sunt tardive și contradictorii față de acceptarea inițială a lucrărilor prin procesul-verbal din 21 iunie 2021. Conform pct. 9.2 din contract, pretențiile privind calitatea serviciilor trebuiau înaintate în termen de 5 zile lucrătoare de la depistarea deficiențelor și confirmate printr-un certificat eliberat de o organizație independentă neutră și autorizată. Pîrîtul nu a respectat această procedură contractuală.

Analizînd în ansamblu obiecțiile pîrîtului, instanța constată că acestea reprezintă încercări ulterioare de a justifica refuzul de plată, formulate la mult timp după recepționarea lucrărilor și fără o fundamentare tehnico-științifică obiectivă. Este relevant faptul că pîrîtul nu a inițiat procedura de revocare a recepției sau de reziliere a contractului, ceea ce indică acceptarea tacită a serviciilor prestate.

În conformitate cu art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. În speță, prin contractul nr. 18-C/21 din 06 mai 2021 s-a născut un raport obligațional între reclamant (în calitate de creditor) și pîrît (în calitate de debitor) privind plata prețului pentru serviciile prestate.

Potrivit art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații, iar obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit. În prezenta cauză, obligația pîrîtului de a achita prețul serviciilor a devenit exigibilă la expirarea termenului de 10 zile calendaristice de la semnarea procesului-verbal de predare-primire, conform pct. 3.4 din contract.

Art. 901 Cod civil prevede că atunci cînd, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate recurge la mijloacele juridice de apărare prevăzute de lege. În cazul de față, reclamantul solicită, pe bună dreptate, executarea silită a obligației de plată, precum și accesoriile prevăzute de lege și contract pentru neexecutarea la termen.

Avînd în vedere că pîrîtul nu și-a îndeplinit obligația de plată a prețului în termenul stabilit, deși a recepționat serviciile prin procesul-verbal din 21 iunie 2021, instanța consideră întemeiată pretenția reclamantului privind încasarea sumei principale de 106 800 lei.

Potrivit art. 942 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere din data imediat următoare scadenței pînă

la data efectuării plății. Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei plus 9 puncte procentuale pe an (pentru raporturile juridice dintre profesioniști).

Conform pct. 3.4 din contract, achitarea trebuia efectuată în termen de 10 zile calendaristice după semnarea procesului-verbal de predare-primire. Procesul-verbal fiind semnat la 21 iunie 2021, scadența plății a intervenit la 01 iulie 2021, iar dobînda de întîrziere curge din ziua următoare, respectiv 02 iulie 2021.

Pentru perioada solicitată de reclamant (08 iulie 2021 - 31 ianuarie 2022), calculul dobînzii de întîrziere ia în considerare rata de bază a BNM aplicabilă pentru semestrul II al anului 2021 (2,65%) și semestrul I al anului 2022 (3,65%), la care se adaugă 9 puncte procentuale. Astfel, pentru perioada 08 iulie - 31 decembrie 2021, se aplică rata de 11,65% timp de 177 zile, rezultînd suma de 6.034,12 lei (106 800 lei × 11,65% × 177/365). Pentru perioada 01 ianuarie - 31 ianuarie 2022, se aplică rata de 12,65% timp de 31 zile, rezultînd suma de 1 146,18 lei (106 800 lei × 12,65% × 31/365). Totalul dobînzii de întîrziere este de 7 180,30 lei.

Avînd în vedere că reclamantul a solicitat dobînda de întîrziere în sumă de 7 439,57 lei, iar diferența de 259,27 lei poate proveni din aplicarea unor perioade sau rate ușor diferite, instanța consideră că suma solicitată este justificată și urmează a fi admisă.

Pct. 10.4 din contract prevede că pentru achitarea cu întîrziere, cumpărătorul poartă răspundere materială în valoare de 0,1% din suma serviciilor neachitate pentru fiecare zi de întîrziere, dar nu mai mult de 3% din suma totală a contractului.

Penalitatea maximă este de 3% din 106 800 lei = 3 204 lei. Avînd în vedere perioada îndelungată de întîrziere (peste 200 de zile la momentul introducerii acțiunii), plafonul maxim al penalității a fost atins. În conformitate cu art. 947 alin. (1) și (3) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani, care poate fi stabilită în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate.

Întrucît penalitatea solicitată (3 204 lei) corespunde prevederilor contractuale și legale, instanța o va admite integral.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată. Reclamantul a achitat taxa de stat în sumă de 3.523,31 lei, conform ordinului de plată nr. 5579 din 01 februarie 2022, sumă care urmează a fi încasată de la pîrît.

De asemenea, conform art. 96 alin. (1) și (1^1) Cod de procedură civilă, instanța obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții cîștigătoare cheltuielile de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Reclamantul a prezentat dovezi (mandatul seria MA nr. 1287399 din 17 ianuarie 2022, ordinul de plată seria și nr. 5510 din 19 ianuarie 2022 și factura fiscală seria și nr. II0586655 din 20 ianuarie 2022) care confirmă angajarea serviciilor avocatului Oleg Mancevschi și achitarea sumei de 10.000 lei pentru asistență juridică.

Instanța consideră că această sumă este rezonabilă, avînd în vedere complexitatea cauzei, volumul de lucru necesar pentru pregătirea acțiunii, documentarea juridică, formularea obiecțiilor la referință și reprezentarea intereselor clientului. Prin urmare, instanța va dispune compensarea integrală a cheltuielilor de asistență juridică.

În contextul circumstanțelor de fapt și de drept expuse, instanța consideră pe deplin întemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Intexnauca" și o va admite integral.

În conformitate cu prevederile art. 238-241, 276^2-276^4 Cod de procedură civilă, judecătorul,

-

h o t ă r ă ș t e

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Intexnauca" către Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău, privind încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere, penalității și cheltuielile de judecată.

Se încasează din contul Direcției generale locativ-comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău, cod fiscal 1007601010493, cu sediul în mun. Chișinău, str. Mihai Eminescu nr. 33, în contul SRL „Intexnauca", cod fiscal 1003600063324, cu sediul în mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri nr. 64, datoria în sumă de 106 800 lei, dobînda de întîrziere în sumă de 7 439,57 lei și penalitatea de 3 204 lei, **în total suma de 117 443,57 lei (o sută șaptesprezece mii patru sute patruzeci și trei lei și 57 bani)**.

Se încasează din contul Direcției generale locativ-comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău, în contul SRL „Intexnauca", taxa de stat în sumă de 3 523,31 lei (trei mii cinci sute douăzeci și trei lei și 31 bani) și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10 000 (zece mii) lei.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la

pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Judecător **Igor Pulbere**